

**รูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการจัดการนวัตกรรม
ที่มีผลต่อความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง**
**Transformation Leadership Model and Innovation Management
Affecting the Success of Community Enterprise in Lower North Region**

ฐากร อนุสรณ์พานิชกุล^{1*}

(Thakoon Anusonpanichakul^{1*})

^{1*} หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

อีเมลผู้แต่ง : Thakoon2518@gmail.com เบอร์โทร : 08 1357 6171

วันที่รับบทความ 18 เมษายน 2563

Received: Apr. 18, 2020

วันที่รับแก้ไขบทความ 20 สิงหาคม 2563

Revised: Aug. 20, 2020

วันที่ตอบรับบทความ 24 สิงหาคม 2563

Accepted: Aug. 24, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาอิทธิพลภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการจัดการนวัตกรรมที่มีผลต่อความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง และ 2) เพื่อสร้างรูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการจัดการนวัตกรรมที่มีผลต่อความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงปริมาณ ในการวิจัยเชิงคุณภาพกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กำหนดการศึกษาผ่านข้อมูลด้านความคิดเห็น การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็นสองขั้นตอน ขั้นตอนหนึ่งเป็นการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ และผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กรรมการหรือผู้รับผิดชอบหลักวิสาหกิจชุมชน ขั้นตอนที่สองเป็นการตรวจสอบสมมติฐานการวิจัย โดยใช้แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 สมาชิกวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่างมีขนาด 640 คน โดยใช้วิธีการ สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัยพบว่า 1) อิทธิพลเชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดการนวัตกรรม มากที่สุดรองลงมาคือ ความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน และส่งผลทางอ้อมต่อความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน โดยผ่านตัวแปรการจัดการนวัตกรรม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 2) รูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการจัดการนวัตกรรมที่มีผลต่อความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ประกอบด้วย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการจัดการนวัตกรรม รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความ สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยพิจารณาจากค่า χ^2 เท่ากับ 42.54 ค่า df เท่ากับ 31 ค่า χ^2/df เท่ากับ 1.37 ค่า P-value เท่ากับ 0.08 ค่า GFI เท่ากับ 0.99 ค่า AGFI เท่ากับ 0.97 และค่า RMSEA เท่ากับ 0.02

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง; การจัดการนวัตกรรม; ความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน

Abstract

The purpose of this research were 1) was to study influence of factors of Transformation Leadership and Innovation Management Affecting the Success of Community Enterprise in Lower North Region, 2) create a Transformation Leadership Model and Innovation Management Affecting the Success of Community Enterprise in Lower North Region. The study was divided into 2 phases. Phase 1 was the definition of conceptual framework in study by examining related papers and research, Interview. Phase 2 was the examination of the study hypothesis. The sample was the Community Enterprise members in Lower North Region. The group sampling was selected 640 of Community Enterprise members in Lower North Region. The Research instruments consisted of questionnaire with the total reliability at 0.89 and focus Interview question guideline. The statistics to be analyzed by the computer program were descriptive statistics, and Path Analysis.

The research findings were as follows: 1) The Transformation Leadership have direct influenced to the Innovation Management, and Success of Community Enterprise. The Transformation Leadership indirect influenced to the Success of Community Enterprise through the Innovation Management, at the 0.05 significant levels. 2) The findings of this research were revealed that factors affecting to the Success of Community Enterprise in Lower North Region consisted of Transformation Leadership and Innovation Management. The causal relationships of model constructed hod fit with the empirical data by considering from χ^2 as 42.54, df as 31, χ^2/df as 1.37, P as 0.08, GFI as 0.99, AGFI as 0.97, SRMR as 0.01, RMSEA as 0.02

Keywords: Transformation leadership; Innovation management; The Success of Community Enterprise

บทนำ

วิสาหกิจชุมชน เป็นกิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ หรือการอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นนิตិบุคคลหรือไม่เป็นนิติบุคคล โดยบุคคลดังกล่าวต้องไม่อยู่ในครอบครัวเดียวกัน เพื่อสร้างรายได้ และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชน และระหว่างชุมชน สำหรับวิสาหกิจชุมชนที่มีลักษณะเหมือนกันอยู่ในจังหวัดเดียวกัน อาจรวมตัวกันเป็น “เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน” ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเครือข่าย (จิตฐิตา แซ่ตั้ง, 2560: 1) คำว่าวิสาหกิจชุมชน นั้นสามารถใช้คำว่าธุรกิจชุมชนแทนได้อันเนื่องมาจากว่าชุมชนไม่ใช่รัฐ ดังนั้น สถานประกอบการที่ชุมชนเป็นเจ้าของก็ต้องจัดว่าเป็นของภาคเอกชนเช่นเดียวกันแต่ในความเป็นจริงแล้วถ้าหากใช้คำว่า “ธุรกิจ” นั้นก็ หมายถึง การแสวงหากำไรเป็นที่ตั้งแต่สถานประกอบการที่ชุมชนเป็นเจ้าของนั้น กลับมีแนวคิดที่เน้นการพึ่งพาอาศัยกันมากกว่า

การแสวงหากำไร ที่ทำเพื่อมุ่งสู่ตลาดใหญ่และไม่ใช้กิจกรรมที่ซับซ้อนอะไรแล้วแต่เป็นการทำกิน ทำให้ทดแทนการซื้อจากตลาดได้ และเป็นการจัดการระบบการผลิตและบริโภคที่มีอยู่ในชีวิตประจำวันทดแทนการซื้อเป็นการลดรายจ่าย และยังช่วยให้ระบบเศรษฐกิจใหญ่เข้มแข็งขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการจัดระบบเศรษฐกิจใหม่ให้เป็นจริงในชุมชน เพราะถ้าชุมชนเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้กระแสรราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงเปรียบเศรษฐกิจพอเพียงเหมือนเสาเข็มของตึกที่ทำให้ตึกมั่นคงแข็งแรงเศรษฐกิจของประเทศ (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2560) สำหรับวิสาหกิจชุมชนในเขตภาคเหนือตอนล่างประกอบด้วย 9 จังหวัด ได้แก่ จ.กำแพงเพชร จ.ตาก จ.นครสวรรค์ จ.พิจิตร จ.พิษณุโลก จ.เพชรบูรณ์ จ.สุโขทัย จ.อุตรดิตถ์ และจ.อุทัยธานี มีการจดทะเบียนรวมทั้งสิ้น 9,385 แห่ง และมีจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น 156,414 ราย เพื่อประกอบกิจการค้าโดยมีผลหลักการประเมินผลการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนเป็น 3 ระดับ คือระดับดี ระดับปานกลาง และระดับต้องปรับปรุง ผลการประเมินพบว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนอยู่ในระดับดีร้อยละ 36.09 ระดับปานกลางร้อยละ 49.81 และระดับต้องปรับปรุงร้อยละ 14.10 จากการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน พบว่า การบริหารจัดการของผู้นำกลุ่มขาดความเข้มแข็ง และการจัดการนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการนำมาใช้ในองค์กร แม้ว่าจะมีการสนับสนุนจากรัฐบาลแล้วก็ตามยังส่งผลให้มีปัญหาในการดำเนินงาน เพราะวิสาหกิจชุมชนบางแห่งไม่เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานรัฐหรือภาคเอกชน และบางครั้งมีการสนับสนุนจากรัฐแต่ไม่ตรงความต้องการที่แท้จริง

ต่อมาในยุคปัจจุบันรัฐบาลได้ให้ความสำคัญในด้านการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนทุกระดับ ควบคู่กับการเชื่อมโยงความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม นอกจากนี้ในการแข่งขันในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นองค์กรยังเผชิญกับการปรับตัวเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (สมาคมจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย, 2560) ตลอดจนการวางรากฐานเชิงสถาบัน ที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนไปสู่การสร้างระบบนวัตกรรมที่ดีของประเทศได้ ดังนั้นองค์กรต่าง ๆ จึงต้องเร่งวางแผนรองรับการเปลี่ยนแปลง และปรับตัวเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร (Human Capital) ที่มีความเป็นผู้นำสูง และความสามารถในการจัดการนวัตกรรมในองค์กร (Shuai & David, 2013: 143) ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับความเห็นของนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความเห็นว่าภาวะผู้นำจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างมากต่อการปรับเปลี่ยนขั้นตอน และกระบวนการทำงานเพื่อให้บรรลุประสิทธิผล และประสบความสำเร็จในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ผู้บริหารต้องให้ความสนใจต่อบุคลากรในองค์กรทุกระดับ Anuroj (2014, pp.53) โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการที่ผู้นำกระตุ้นปลุกฝัง และสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้นตามความคาดหวัง ผู้นำที่ดีจึงต้องมีความรู้ทักษะ ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านการนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในองค์กร (สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ, 2560) การสร้างธุรกิจแห่งนวัตกรรม นับว่ามีความสำคัญอย่างมากต่อการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน เนื่องจากถ้าองค์กรไม่สามารถพัฒนาและเปลี่ยนแปลงตัวเองด้วยสิ่งใหม่ ๆ แล้วย่อมเป็นการยากที่จะทำให้องค์กรนั้น ๆ ประสบความสำเร็จในระยะยาว ส่วนใหญ่เกิดจากการนำเสนอรูปแบบนวัตกรรมไม่ทางใดทางหนึ่ง เช่น นวัตกรรม ด้านการจัดการ หรือด้านการตลาด ธุรกิจแห่งนวัตกรรมเป็นแนวคิดนวัตกรรม

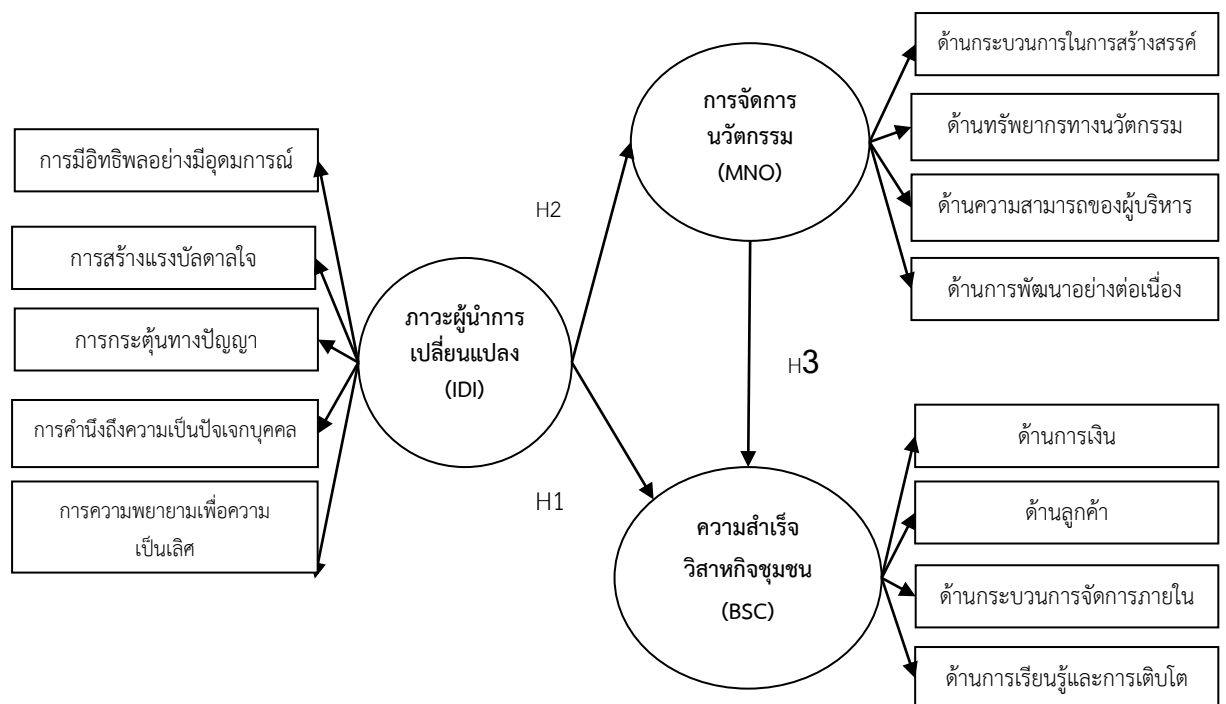
การบริหารจัดการองค์กรแนวใหม่ ในการปรับเปลี่ยนคุณลักษณะองค์กร หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมองค์กร ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่เคยปรับเปลี่ยนมาก่อน เพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าของบริบทโลกาภิวัตน์ที่มีความรู้และนวัตกรรมเป็นปัจจัยหลักในการเพิ่มคุณค่า พัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการที่มีคุณภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของลูกค้า เพื่อความอยู่รอดขององค์กรและความสามารถเชิงการแข่งขันขององค์กร (दनัย เทียนพุด, 2560) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษารูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการจัดการนวัตกรรมที่มีผลต่อความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือในเขตภาคเหนือตอนล่าง เพื่อนำองค์ความรู้ของภาวะผู้นำ และการจัดการนวัตกรรม ที่ได้ช่วยสนับสนุนในการบริหาร และการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพต่อวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาอิทธิพลภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการจัดการนวัตกรรมที่มีผลต่อความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง
2. เพื่อสร้างรูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการจัดการนวัตกรรมที่มีผลต่อความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำผลที่ได้จากการศึกษาวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (2560); Kaplan & Norton (1996); Bass & Avolio (1996); Tidd, Bessant, & Pavitt (2009) รวมทั้งการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กรรมการ หรือผู้ที่รับผิดชอบหลักวิสาหกิจชุมชน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ด้วยการสังเคราะห์วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างรูปแบบสมมติฐานและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กรรมการ หรือผู้ที่รับผิดชอบหลักในวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง เครื่องมือที่ใช้ คือ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ และกำหนดเป็นรูปแบบสมมติฐานการวิจัย ขั้นตอนที่ 2 สร้างเครื่องมือการวิจัย เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย ตรวจสอบสมมติฐาน และสรุปผลการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สมาชิกวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 145,848 ราย (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2560)

กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 640 จากตารางของ (Hair, et al., 2010) โดยกำหนดอัตราส่วนระหว่างจำนวนตัวอย่าง และจำนวนพารามิเตอร์ 20 เท่า ต่อ 1 ตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้ขนาดตัวอย่างที่เป็นสัดส่วน และใช้เทคนิคการเลือกตัวอย่างการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2550) โดยการมีขั้นตอนดังนี้ กรอบขนาดตัวอย่างแบ่งออกเป็น 9 จังหวัด ได้แก่ จ.กำแพงเพชร จ.ตาก จ.นครสวรรค์ จ.พิจิตร จ.พิษณุโลก จ.เพชรบูรณ์ จ.สุโขทัย จ.อุตรดิตถ์ จ.อุทัยธานี (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2560) จากนั้น กำหนดขนาดตัวอย่างที่เป็นสัดส่วน (Proportional to size) เท่า ๆ กัน ทั้ง 9 จังหวัด ครอบคลุมทุกพื้นที่ตามสัดส่วนของพื้นที่ทั้ง 9 จังหวัด จังหวัดละ 71 - 72 คน รวม 640 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตัวแปรส่งผ่าน คือ การจัดการนวัตกรรม ตัวแปรผล คือ ความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญ ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กรรมการ หรือผู้ที่รับผิดชอบหลักในวิสาหกิจชุมชน ขั้นตอนที่ 2 แบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดการวิจัย แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป และสถานภาพของวิสาหกิจชุมชน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 และ 3 เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การจัดการนวัตกรรม และผลความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ซึ่งแบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (TFL) มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.818 ด้านการจัดการนวัตกรรม (MNO) ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.805 ด้านความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน (BSC) ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.787 และมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับ เท่ากับ 0.897

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กรรมการ หรือผู้ที่รับผิดชอบหลักในวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 10 คน ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิง

ปริมาณ (Quantitative Research) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่างด้วยตัวเอง และส่งแบบสอบถามโดยทางไปรษณีย์ผ่านผู้ประสานงานของแต่ละกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ในงานวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยการใช้การตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation method) จากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ที่มีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณผู้วิจัย ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง Structural equation modeling (SEM) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ได้แก่ นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ และผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กรรมการ หรือผู้ที่รับผิดชอบหลักวิสาหกิจชุมชน ในมิติภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง และการจัดการนวัตกรรมที่มีผลต่อความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือ ในเขตภาคเหนือตอนล่าง จากการสัมภาษณ์ และนำมาวิเคราะห์ในคำสัมภาษณ์ในปัจจุบันด้านภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง และการจัดการนวัตกรรมพบว่า 1) ผู้บริหารต้องมีความพยายามในการปฏิบัติงาน และมีความทุ่มเทในการทำงานให้ดีที่สุด 2) ผู้บริหารต้องมีความตระหนักต่อการเพิ่มคุณภาพของผลการปฏิบัติงาน 3) ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในองค์กร 4) ในองค์กรต้องมีการนำความรู้จากได้รับจากภายนอกและภายในมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน 5) องค์กรต้องมีการพัฒนากระบวนการผลิตอย่างต่อเนื่อง และมีการจัดการนวัตกรรมที่ดี 6) องค์กรต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีหรือมีการนวัตกรรมใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ให้เกิดความคุ้มค่า และนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ กลุ่มตัวแปรใหม่ที่ค้นพบจากการสัมภาษณ์ด้วยวิธี Principal Components Analysis และวิธีการหมุนแกน Varimax พบค่า Kaiser-Meyer-Olkin and Bartlett's Test of Sphericity พบว่า ค่า Kaiser - Meyer - Olkin = 0.722 ค่า สถิติChi-Square = 319.147 ค่า Significant = 0.000

ตารางที่ 1 แสดงค่า Total Variance Explained ของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

Com potent	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	2.272	37.865	37.865	2.272	37.865	37.865	1.682	28.035	28.035
2	1.018	16.964	54.829	1.018	54.829	54.829	1.608	26.794	54.829
3	0.872	14.539	69.368						
4	0.724	12.066	81.435						
5	0.622	10.371	91.806						
6	0.492	8.194	100.000						

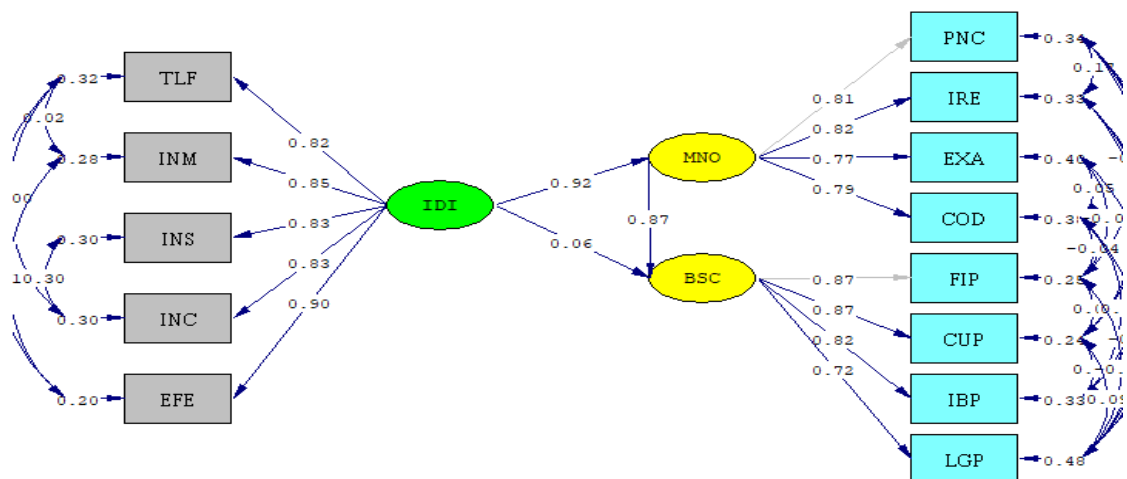
จากตารางที่ 1 ตัวแปรความสำเร็จจิตวิสาทกิจชุมชน ทั้ง 6 ข้อคำถาม สามารถจัดกลุ่มได้ 2 Factor ซึ่ง Factor ที่ 1 สำคัญที่สุดเนื่องจากสามารถอธิบายหรือตีความแปรปรวนของข้อมูลได้มากที่สุด สำหรับการวิเคราะห์ครั้งนี้อธิบายความแปรปรวนของข้อมูลได้มากที่สุด สำหรับการวิเคราะห์ครั้งนี้อธิบายความแปรปรวนของข้อมูลได้ถึงร้อยละ 37.865 ส่วน Factor ที่ 2 จะมีความสำคัญรองลงมาคิดเป็นร้อยละ 28.035 ซึ่งทั้ง 2 Factor สามารถอธิบายความแปรปรวนของข้อมูลรวมกันได้ ร้อยละ 54.829

ผลการ Principal Components Analysis ด้วยวิธีการหมุนแกน Varimax ในแต่ละ Factor ประกอบด้วยตัวแปรต่าง ๆ ที่อยู่ในองค์ประกอบร่วม ซึ่งในการตั้งชื่อองค์ประกอบร่วมที่เกิดขึ้น จะพิจารณาจากกลุ่มตัวแปรที่พบโดยส่วนใหญ่เป็นหลัก ซึ่งผลการวิเคราะห์องค์ประกอบแบบเชิงสำรวจในครั้งนี้ สามารถแบ่งกลุ่มตัวแปรใหม่ได้ทั้งหมด 2 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 6 ตัวแปร ดังนี้ ปัจจัยที่ 1 ด้านความพยายามเพื่อความเป็นเลิศ จัดกลุ่มอยู่ในองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.498 - 0.833 ค่าไอเกนเท่ากับ 2.272 ค่าความแปรปรวนรวมสะสมเท่ากับ 37.865 มีค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบัก ได้เท่ากับ 0.728 ซึ่งมีความเชื่อมั่นสูงเชื่อถือได้และเรียงลำดับความสำคัญ (Factor Loading) จากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ผู้บริหารของท่านมีความตระหนักต่อการเพิ่มคุณภาพของผลการปฏิบัติงาน (KUT2) เท่ากับ 0.833 2) ในองค์การต้องมีการนำความรู้จากได้รับจากภายนอกและภายใน มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน (ORG2) เท่ากับ 0.661 และ 3) ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในองค์กร (CUN2) เท่ากับ 0.498 ปัจจัยที่ 2 ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จัดกลุ่มอยู่ในองค์ประกอบการจัดการนวัตกรรมประกอบด้วย 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.597 - 0.777 ค่าไอเกนเท่ากับ 1.018 ค่าความแปรปรวนรวมสะสมเท่ากับ 54.829 มีค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบัก ได้เท่ากับ 0.686 ซึ่งมีความเชื่อมั่นสูงเชื่อถือได้และเรียงลำดับความสำคัญ (Factor Loading) จากมากไปน้อย ได้แก่ 1) องค์การต้องมีการพัฒนากระบวนการผลิต

อย่างต่อเนื่องและมีการจัดการนวัตกรรมที่ดี (ORG1) เท่ากับ 0.777 2) ในองค์การต้องมีการนำความรู้ จากได้รับจากภายนอกและภายในมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน (CHA1) เท่ากับ 0.635 และ3) องค์การ ต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีหรือมีการนวัตกรรมใหม่ๆ (INS2) เท่ากับ 0.597

ผลการศึกษาอิทธิพลภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการจัดการนวัตกรรมที่มีผลต่อ ความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (IDI) มีอิทธิพลต่อปัจจัยความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน (BSC) เท่ากับ 0.06 ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (IDI) มีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยการจัดการนวัตกรรม (MNO) เท่ากับ 0.92 ปัจจัยการจัดการ นวัตกรรม (MNO) มีอิทธิพลต่อปัจจัยความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน เท่ากับ 0.87 และปัจจัยภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง (IDI) มีอิทธิพลทางอ้อมต่อปัจจัยความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน (BSC) ผ่านปัจจัยการ จัดการนวัตกรรม (MNO) มีอิทธิพลโดยรวม เท่ากับ 0.84 อิทธิพลรวม เท่ากับ 0.88, อิทธิพลทางตรง เท่ากับ 0.06 อิทธิพลทางอ้อม เท่ากับ 0.82 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สรุปผลการวิจัยในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการทดสอบรูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการจัดการนวัตกรรมที่มีผลต่อความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง

Chi-Square=42.54, df=31, P-value=0.08112, RMSEA=0.025

ภาพที่ 2 รูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการจัดการนวัตกรรมที่มีผลต่อความสำเร็จวิสาหกิจ ชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง

ตารางที่ 2 ดัชนีที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องและความกลมกลืนของตัวแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ลำดับที่	ค่า	เกณฑ์	ตัวแบบก่อนปรับ		ตัวแบบหลังปรับ	
1	χ^2	(p>0.05)	931.28		42.54	✓
2	χ^2/df	น้อยกว่า 5	15.03		1.37	✓
3	RMSEA	น้อยกว่า 0.05	0.15		0.02	✓
4	NFI	0.9 ขึ้นไป	0.96	✓	1.00	✓
5	CFI	0.9 ขึ้นไป	0.96	✓	1.00	✓
6	GFI	0.9 ขึ้นไป	0.81		0.99	✓
7	AGFI	0.9 ขึ้นไป	0.72		0.97	✓
8	SRMR	น้อยกว่า 0.05	0.11		0.01	✓

หมายเหตุ : ✓ หมายถึง ผ่านเกณฑ์ผลการทดสอบดัชนีที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องและความกลมกลืนของตัวแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์

จากตารางที่ 2 การวิเคราะห์รูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการจัดการนวัตกรรมที่มีผลต่อความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากความกลมกลืนของรูปแบบข้อมูลเชิงประจักษ์ในภาพรวม ดังนี้ การวิเคราะห์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ χ^2/df เท่ากับ 1.37 ค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ 0.08 ดัชนีของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือของการประมาณ RMSEA เท่ากับ 0.02 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคาดเคลื่อนมาตรฐาน SRMR เท่ากับ 0.01 และเมื่อพิจารณาถึงดัชนีตัวอื่นตามกลุ่มที่ได้กำหนดไว้ที่ระดับมากกว่าหรือเท่ากับ 0.90 พบว่า ดัชนีทุกตัว ได้แก่ ค่าดัชนีระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 1.00 ดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.99 ดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.97 แสดงว่ารูปแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง รูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการจัดการนวัตกรรมที่มีผลต่อความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง อภิปรายผลได้ดังนี้

1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีอิทธิพลทางตรงต่อความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีอิทธิพลทางตรงต่อความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน ซึ่งในเขตภาคเหนือตอนล่าง ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ Birasnav 2015 (1624: 1622) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำมีส่วนสำคัญในการนำองค์กรสู่ความสำเร็จ ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชนต้องมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกภายในกลุ่ม โดยผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจะแสดงออกโดยการกระตุ้นให้เกิดปัญหา ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักคิด และแก้ไขปัญหา ให้คำแนะนำแก่สมาชิกที่เกี่ยวกับวิธีการใหม่ ๆ โดยนำนวัตกรรมมาใช้ในการปรับปรุงวิธีการทำงานในกลุ่ม และสอดคล้องกับงานวิจัย Min-Ling et al. (2016: 304) ที่กล่าวว่า คำนี้ถึงสมาชิกในกลุ่มสร้างแรงบันดาลใจกระตุ้นให้สมาชิก

เกิดความกระตือรือร้น มุ่งให้สมาชิกเกิดความสนใจในการค้นหาวิธีการทำงานเพื่อให้เกิดผลสำเร็จ ให้ความสำคัญกับการสร้างทีมในการทำงานมีการบูรณาการภายในกลุ่มเพื่อที่จะรับรู้ร่วมกัน

2) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดการนวัตกรรม ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดการนวัตกรรม ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซึ่งจะสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจักขณ์ สุวรรณเจริญ และคณะ (2559: 129-143) ที่กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดการนวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Wang, & Ahmed, (2014: 221-230) ที่พบว่า บทบาทขององค์กรที่ใช้นวัตกรรมสามารถทำให้ประสบผลสำเร็จในการแข่งขันโดยมีมุมมองในการพัฒนาและตรวจสอบการวัดในการสร้างนวัตกรรมขององค์กร ประกอบด้วยนวัตกรรมทั้ง 5 ประการ ได้แก่ นวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ ด้านการตลาดด้านพฤติกรรม ด้านกระบวนการ และด้านนวัตกรรมเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นปัจจัยองค์ประกอบของการสร้างนวัตกรรมขององค์กรที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรธุรกิจ

3) การจัดการนวัตกรรมมีอิทธิพลทางตรงต่อความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ผลการศึกษาพบว่า การจัดการนวัตกรรมมีอิทธิพลทางตรงต่อความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ Marc & Perter (2015: 790) ที่กล่าวว่า การจัดการนวัตกรรมมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ประการแรกผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ต้องมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ให้คำปรึกษาแก่สมาชิกไม่ตำหนิสมาชิกเมื่อมีการเสนอความคิดเห็นใหม่ ๆ เพื่อให้มีการปรับปรุงกระบวนการนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการพัฒนา ประการต่อมาต้องมีกระบวนการในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ปรับปรุงกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเปิดโอกาสให้สมาชิกทำงานได้อย่างอิสระและเสนอความคิดเห็นได้อย่างเสรี มีการพัฒนา กลุ่มวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่องโดยนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า และมีการพัฒนากระบวนการผลิตอย่างต่อเนื่องโดยนำความรู้จากภายในและภายนอกมาประยุกต์ใช้ในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wang, Zhao and Voss (2014: 221-230) ที่กล่าวไว้ว่า การที่องค์กรจะสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้นั้น องค์กรจำเป็นต้องนำความต้องการและความคาดหวังของลูกค้าเหล่านั้นมาพัฒนาให้เกิดเป็นนวัตกรรมใหม่ ๆ ทั้งทางด้านผลิตภัณฑ์และบริการ อย่างไรก็ตามการที่องค์กรจะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพทางนวัตกรรมและประสิทธิภาพในการครองตลาด องค์กรจะต้องทำการลงทุนในการเพิ่มขีดความสามารถทางด้านเทคโนโลยีของตน หรือการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกับองค์กรในอุตสาหกรรมเดียวกันเพื่อความสำเร็จขององค์กร

4) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงส่งผลทางอ้อมต่อความสำเร็จวิสาหกิจชุมชนในเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยผ่านตัวแปรการจัดการนวัตกรรม ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงส่งผลทางอ้อมต่อความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยผ่านตัวแปรการจัดการนวัตกรรม ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจักขณ์ สุวรรณเจริญ และคณะ (2559: 129-143) การพัฒนาตัวแบบผู้นำการเปลี่ยนแปลง และนวัตกรรมที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานทางธุรกิจ และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีอิทธิพลอ้อมต่อการผลดำเนินงานทางธุรกิจ โดยผ่านตัวแปรรูปแบบนวัตกรรมด้านกระบวนการและตัวแบบผู้นำการเปลี่ยนแปลง รูปแบบนวัตกรรมที่มีอิทธิพลต่อ

การดำเนินงานทางธุรกิจ สอดคล้องและสนับสนุนกับผลการวิเคราะห์ทางสถิติ จึงมีความเหมาะสมในการนำตัวแบบผู้นำการเปลี่ยนแปลง และนวัตกรรมที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานทางธุรกิจ สอดคล้องกับ Gonzalez-Benito et al. (2015: 4) ที่กล่าวว่า นวัตกรรมนั้นมีความเกี่ยวข้องกันอย่างแข็งแกร่งในการพัฒนานวัตกรรมเพื่อที่จะใช้ประโยชน์จากข้อมูลเหล่านั้นได้ หากองค์กรการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องส่งผลให้มีการเกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ออกสู่ตลาดอย่างต่อเนื่อง จะส่งผลให้องค์กรมีความสำเร็จอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับ Jain (2015: 336-350) ที่กล่าวว่าผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจผ่านการแสดงวิสัยทัศน์ พันธกิจทำให้พนักงานเกิดความเชื่อมั่น และกระตุ้นความพร้อมให้แก่พนักงานเกิดความเชื่อมั่น และกระตุ้นให้พนักงานเกิดความเชื่อมั่น คิดหาวิธีการทำงานใหม่ ๆ นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อวางแผนการดำเนินงานในองค์กรเพื่อความสำเร็จอย่างยั่งยืนขององค์กร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

ในการนำรูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการจัดการนวัตกรรมที่มีผลต่อความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนควรให้ความสำคัญและตระหนักถึงความเป็นผู้นำกลุ่ม และการจัดการนวัตกรรมในองค์กร ซึ่งทั้งสองปัจจัยนั้นช่วยสร้างความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชน โดยเฉพาะความเป็นผู้นำนั้นควรให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป และนำองค์ความรู้ของนวัตกรรมมาบูรณาการกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร และสถาบันการศึกษาควรให้การสนับสนุนในเรื่องของการอบรมให้ความรู้ความเป็นผู้นำยุคใหม่ และการจัดการนวัตกรรมตามความต้องการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาไปในทิศทางที่แต่ละวิสาหกิจชุมชนต่อไป

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

ควรศึกษาวิจัยรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้คัดเลือกมาศึกษาเพิ่มเติมที่ส่งผลต่อความวิสาหกิจชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง เช่น การพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน และการจัดการความรู้ โดยศึกษาอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมเพื่อให้ได้รูปแบบอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการเกษตร. (2560). จำนวนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายที่อนุมัติการจดทะเบียน.

[ออนไลน์], แหล่งที่มา www.m-society.go.th/ewt_news.php?nid.

ค้นหาเมื่อ 5 มกราคม 2560.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2555). การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับงานวิจัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิตฐิตา แซ่ตั้ง. (2560). ทำความรู้จัก วิสาหกิจชุมชน (Community Enterprise). กรุงเทพฯ:

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, กระทรวงการคลัง.

- สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ. (2560). **แผนปฏิบัติการ พ.ศ.2560 (พ.ศ.2560 - 2563)**.
กรุงเทพฯ: สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- Anuroj, K. (2014). **Leadership: Tips for Successful Sustainable Development**.
Royal Thai Air Force Medical Gazette. 60(3): 53.
- Bilal, A.Y., & Yuosre, F. B., (2015). **Transformational Leadership and Innovative Work Behavior**. *Industrial Management & Data Systems*. 114 (8): 1624.
- Birasnav, M., (2014). Knowledge Management and Organizational Performance in the Service Industry: The Role of Transformational Leadership Beyond the Effects of Transactional Leadership. **Journal of Business Research**. (67):1622.
- González-Benito, Ó., Muñoz-Gallego, P. A., & García-Zamora, E. (2015).
Entrepreneurship and Market Orientation as Determinants of Innovation: The Role of Business Size. **International Journal of Innovation Management**. (19): 04.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). **Multivariate data analysis**. 7th ed. New Jersey: Prentice Hall.
- Jain. P. (2015). **Strategic Human Resource Development in Public Libraries in Botswana**. *Library Management*. 26(6/7): 336-350.
- Marc, H. A., & Peter, Y.T., (2015). The Downside of Transformational Leadership When Encouraging Followers to Network. *The Leadership Quarterly Encouraging Followers to Network*. **The Leadership Quarterly**. (26): 790.
- Min-Ling, L., Na-Ting, L., Cheng, G. D., & chieh-Peng, L., (2016). **Exploring Team Performance in High-Tech Industries: Future Trend of Building Up Teamwork**. *Technological Forecasting and Social Change*. (91): 304.
- Shuai, A., & David, B. (2013). Talent Management Definition and Talent Management recognition in Chinese private-owned enterprises. **Journal of Chinese Entrepreneurship**. 4(2): 143.
- Wang, Q., Zhao, X., & Voss, C. (2016). Customer orientation and innovation: A comparative study of manufacturing and service firms. **International Journal of Production Economics**. (171): 221-230.